

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

Warszawa, dn. 12 kwietnia 2017r.

KOMUNIKAT

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH (przygotowany we współpracy merytorycznej z Departamentem Pielęgniarek i Położnych Ministerstwa Zdrowia)

Przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1251, z późn. zm.), regulują w szczególności zasady opracowywania programów kształcenia podyplomowego. Zgodnie z art. 78 ww. ustawy, kształcenie podyplomowe, z wyjątkiem kursów dokształcających, jest prowadzone na podstawie programów kształcenia sporządzanych dla danego rodzaju i danej dziedziny lub zakresu przez zespoły programowe powołane przez Dyrektora Centrum, w celu ich opracowania. Wskazane programy są opracowywane w porozumieniu z Naczelną Radą Pielęgniarek i Położnych, natomiast zatwierdza je Minister Zdrowia.

Brak jest odrębnych przepisów, które przewidywałyby tryb zmiany (aktualizacji) programów kształcenia, w związku z czym należałoby przyjąć, iż dla zmiany programu kształcenia konieczne jest zachowanie analogicznego trybu do tego, który obowiązuje przy ich sporządzaniu. Przepis art. 79 ust. 1 ww. ustawy bowiem wyłącznie nakłada autonomicznie na Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych obowiązek udostępnienia na stronach Centrum zaktualizowanego programu kształcenia oraz poinformowania o tym wpisanych do ewidencji organizatorów kształcenia prowadzących kształcenie na podstawie dotychczasowego programu. Przepisy ustawy również nie wprowadzają ograniczeń czasowych dla aktualizacji programów kształcenia. Wyłącznie zatem względy merytoryczne decydowałyby o czasie i zasadności zmiany programów kształcenia.

Z powyższych przepisów wynika, że zmiana/aktualizacja programu kształcenia może nastąpić w każdym czasie, bez względu na to, czy umowy z organizatorami kształcenia zostały już zawarte, czy są w toku zawierania, a postępowania o udzielenie zamówień celem zawarcia tych umów są w toku, lub po dokonaniu wyboru oferty.

W przypadku wejścia w życie zaktualizowanego programu kształcenia, istnieją dwa możliwe rozwiązania:

- 1) prowadzenie kształcenia na podstawie poprzedniego programu;

2) prowadzenie kształcenia według nowego programu.

Prowadzenie kształcenia na podstawie poprzedniego programu (przed jego aktualizacją) jest wyjątkiem od zasady stosowalności nowego programu kształcenia. Taka możliwość wynika wprost z przepisu art. 79 ust. 3 ustawy i jako wyjątek od zasady, nie może być interpretowany rozszerzająco (*exceptionis non sunt extendae*).

Oznacza to, że możliwość stosowania dotychczasowego (poprzedniego) programu kształcenia zastrzeżona została wyłącznie do przypadków, gdy w momencie wejścia w życie zaktualizowanego programu kształcenia, kształcenie podyplomowe w ramach danej formy kształcenia trwa (zostało rozpoczęte w okresie obowiązywania poprzedniego programu kształcenia) i nie zostało jeszcze zakończone. Przez rozpoczęcie kształcenia podyplomowego należałoby rozumieć rozpoczęcie pierwszych zajęć w ramach danej formy kształcenia podyplomowego. Realizowanie umowy na poprzednim programie kształcenia możliwe jest również wyłącznie do dnia zakończenia danej edycji kształcenia.

Prowadzenie kształcenia natomiast na nowym programie ustanowione zostało jako zasada. Oznacza to również, że nawet jeżeli kształcenie podyplomowe zostało rozpoczęte w okresie obowiązywania poprzedniego programu kształcenia, to istnieje możliwość stosowania nowego programu kształcenia, również po dniu wejścia w życie aktualizacji programu. Należy bowiem zwrócić uwagę na to, że przepis art. 79 ust. 3 ww. ustawy, wyłącznie stanowi o możliwości kontynuowania prowadzenia kształcenia na poprzednim programie (nie ustanawia jednakże obowiązku w tym zakresie).

We wskazanym zapleczu prawnym należałoby zidentyfikować problemy praktyczne, z którymi mogą mieć do czynienia organizatorzy kształcenia. Problemy te są o tyle realne, że umowy (lub ogólne warunki umów, które są załącznikami do specyfikacji istotnych warunków zamówienia w ramach prowadzonych postępowań przetargowych) odwołują się do programów kształcenia, zobowiązując wykonawców (organizatorów kształcenia) to realizacji umów w sposób uwzględniający brzmienie obowiązujących programów kształcenia. Problematyczne sytuacje dotyczą m.in. przypadków, gdy organizatorzy kształcenia uczestniczą w postępowaniach przetargowych „pod rządami” poprzednich programów, albo zawierają umowy w czasie obowiązywania poprzednich programów, mimo że realizacja kształcenia podyplomowego (rozpoczęcie zajęć w ramach danej formy kształcenia) następuje już „pod rządami” nowych programów kształcenia. W takich sytuacjach przepisy ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej nakładają obowiązek dostosowania realizowanej umowy do aktualnie obowiązujących programów kształcenia, zawężając istotnie możliwość stosowania poprzednich programów kształcenia (wyłącznie do przypadków określonych w art. 79 ust. 3 ustawy).

Prowadzenie kształcenia podyplomowego w sposób nieuwzględniający dokonanej aktualizacji programu stanowi – zgodnie z art. 79 ust. 2 ustawy – rażące naruszenie warunków wymaganych do wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru organizatorów kształcenia, i stanowi podstawę uruchomienia przez Centrum mechanizmu nadzoru opisanego w art. 79 ust. 4 ustawy, tj. zawiadomienia Ministra Zdrowia o podejrzeniu prowadzenia kształcenia podyplomowego z naruszeniem aktualizacji programu kształcenia.

W związku ze stwierdzonymi i sygnalizowanymi problemami z realizacją umów z uwzględnieniem aktualizacji programów kształcenia, należałoby zwrócić uwagę by organizatorzy kształcenia dokonywali merytorycznej analizy wpływu treści zaktualizowanych programów na realizowaną umowę. W istocie bowiem wielokrotnie aktualizacja programów kształcenia uzasadniana jest uelastycznieniem wymogów, w związku z czym sama aktualizacja kształcenia nie prowadzi każdorazowo do nałożenia na organizatora kształcenia szczególnie uciążliwych obowiązków, jakie w normalnej praktyce i zwykłym funkcjonowaniu w ramach prowadzonej działalności, nie byłyby możliwe do zrealizowania.

Jacek Chojnacki
Radca Prawny

Maria Jolanta Królak
Dyrektor
Centrum Kształcenia Podyplomowego
Pielęgniarek i Położnych